

REGION SJÆLLAND
SUNDHEDSSTRATEGISK PLANLÆGNING

- vi er til for dig

Netværksdage 2022

Bæredygtighed

Ved
Jens Peter Nielsen, USK
Poul Heller Bunde, Koncern Byg

Men hvad er bæredygtighed?

SSP's kerneopgave

Vi er en eftertragtet samarbejdspartner, der....

***Ud fra borgernes behov sætter strategisk retning
for et bæredygtigt[★] sundhedsvæsen***

★ = fagligt, organisatorisk og ressourcemæssigt bæredygtigt*

- Men essensen af hans definition er, at vi skal bruge vore ressourcer klogt og rigtigt (både de fysiske, finansielle og menneskelige ressourcer).

Baggrund, regler og rammevilkår

Lovgivning

- BR

Politiske udmeldinger

- Økonomaftalen mellem regeringen og Danske Regioner for 2022
- Budgetaftale 2022 for Region Sjælland

Regionens strategier på området

- Byggregulativ
- Energi & Miljø Screening
- Region Sjælland på Forkant
- Klimastrategi. Fælles strategi med kommunerne. (Regional Udvikling)
- Den Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (Regional Udvikling)
- Plaststrategi (Regional Udvikling)
- Klimahandlingsplan

Økonomiaftale for 2022 mellem Regeringen og Danske Regioner

FN's verdensmål

Regeringen og Danske Regioner er enige om at arbejde aktivt for FN's 17 verdensmål. Danmark er godt på vej, men parterne er enige om, at der skal ske mere, hvis vi skal nå målet om en fremtid med økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed. Det er et fælles ansvar. Regeringen og Danske Regioner er enige om, at FN's verdensmål bl.a. kan bidrage til at sætte fokus på lighed i sundhed.

FN's Verdensmål

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN topmødet i New York den 25. september 2015.

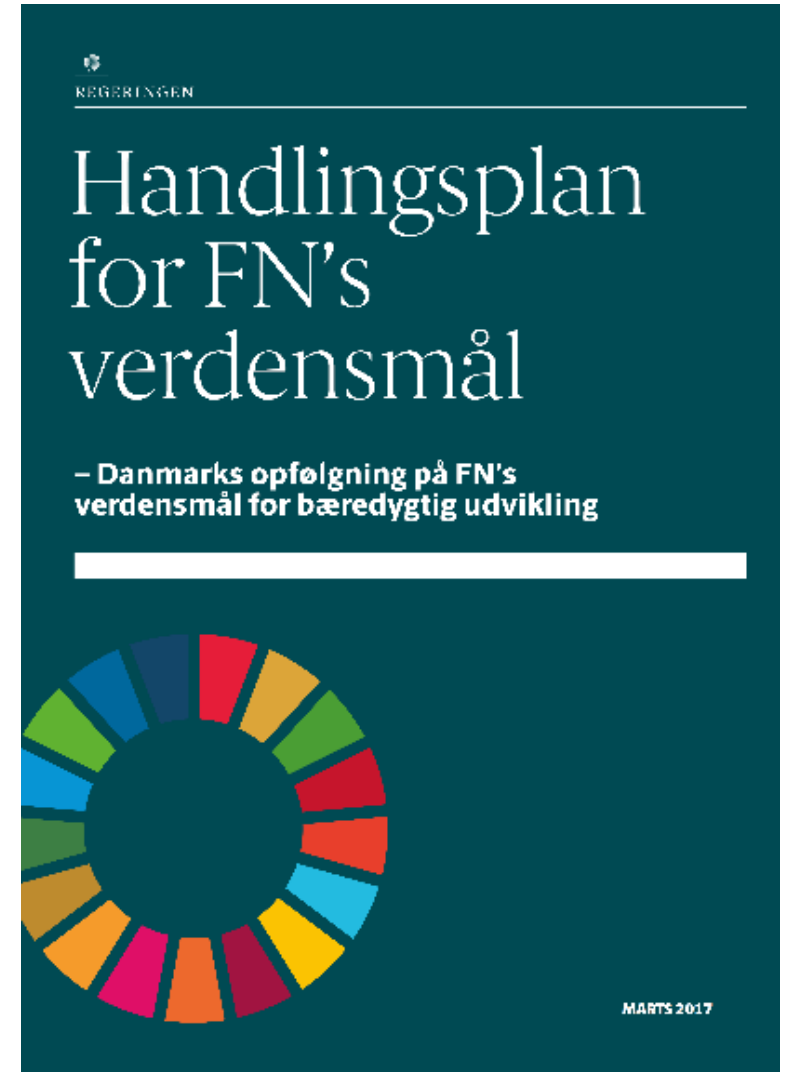
Målene skal opfyldes inden 2030.

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål.

FN's Verdensmål Regeringens handlingsplan

- Regeringen har i 2017 lavet en handlingsplan for opfyldelse af FN's verdensmål.
- I denne har man lavet en prioritering:
- Prioritet 1 – Vækst og velstand
- Prioritet 2 – Mennesker
- Prioritet 3 – Miljø og klima
- Prioritet 4 – Fredelige og trygge samfund

FN's Verdensmål og Koncern Byg

Det vurderes, at kun en lille del af FN's 17 verdensmål er sammenfaldende med Koncern Bygs ansvarsområde. Det gælder målene 6, 7, 11 og 12.

- 6 Rent vand og sanitet
- 7 Bæredygtig energi
- 11 Bæredygtige byer og lokalsamfund
- 12 Ansvarligt forbrug og produktion

Følgende tre mål fra Budgetaftalen for 2021 er ikke direkte en del af vores ansvarsområde, men vi bliver selvfølgelig alle berørte af dem:

- 3 Sundhed og trivsel
- 13 Klimaindsats
- 16 Fred, retfærdighed og stærke institutioner

KLIMAHANDLINGSPLAN 2022 FOR REGION SJÆLLAND SOM VIRKSOMHED

Klimahandlingsplan

STRATEGISKE MÅL

- I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med bæredygtig varme.
- I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med certificeret grøn strøm.

Klimahandlingsplan

Indsatser i 2022

- Region Sjælland vedtager en prioriteret plan for udfasningen af olie- og gasfyr på samtlige af Regionens matrikler, i takt med den naturlige udskiftning
- Region Sjælland udarbejder en plan for omlægningen af Holbæk Sygehus, så varmeforsyningen bliver bæredygtig
- Region Sjælland kortlægger, hvordan Regionen kan overgå til 100% certificeret grøn strøm hurtigst muligt.
- Region Sjælland kortlægger ESCO-projekterne kortlægges med henblik på at levere yderligere reduktioner i energiforbruget.

Hvad gør vi i dag, og hvilke værktøjer har vi?

Vi arbejder i 2 spor

Bæredygtig drift af bygninger

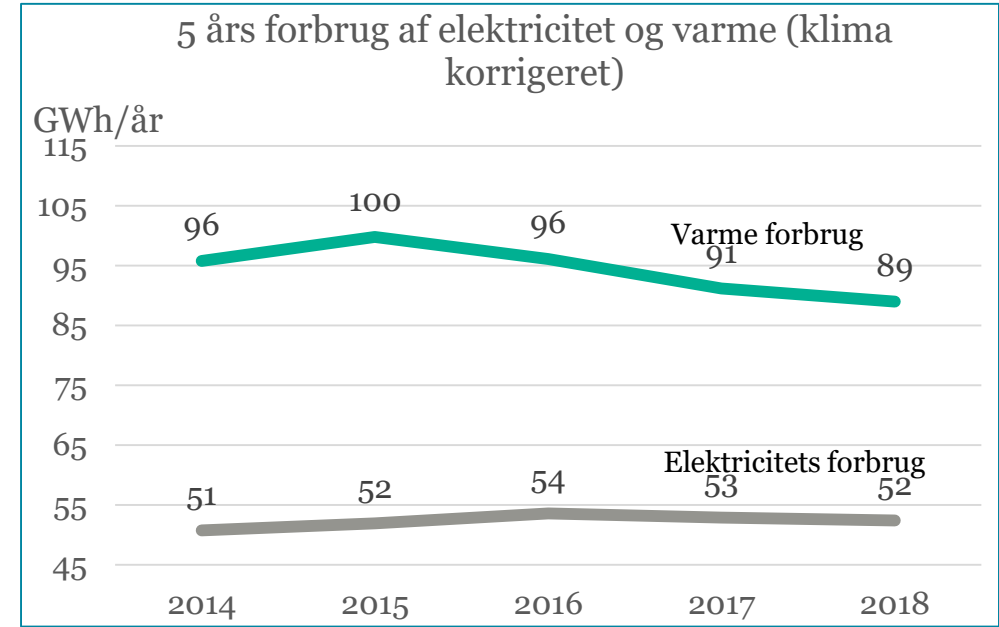
- Energoptimering
- Konverterer til mere grøn energi

Bæredygtige bygninger

- Kræver bæredygtighed i vore byggeprojekter
- DGNB Certificering

Bæredygtig drift af bygninger

- 2009**
 - Traditionelle energispare projekter finansieret gennem lån fra en lokal pulje mod tilbagebetaling
- 2010**
 - EU projektet REEEZ resulterende i en mængde solceller på tagene
- 2012**
 - Energi partnerskab med SEAS-NVE
- 2016**
 - ESCO projekter på 7 sygehuse

De lavthængende frugter er plukket for længst!

ESCO

- vi er til for dig

**Delaftale
1**

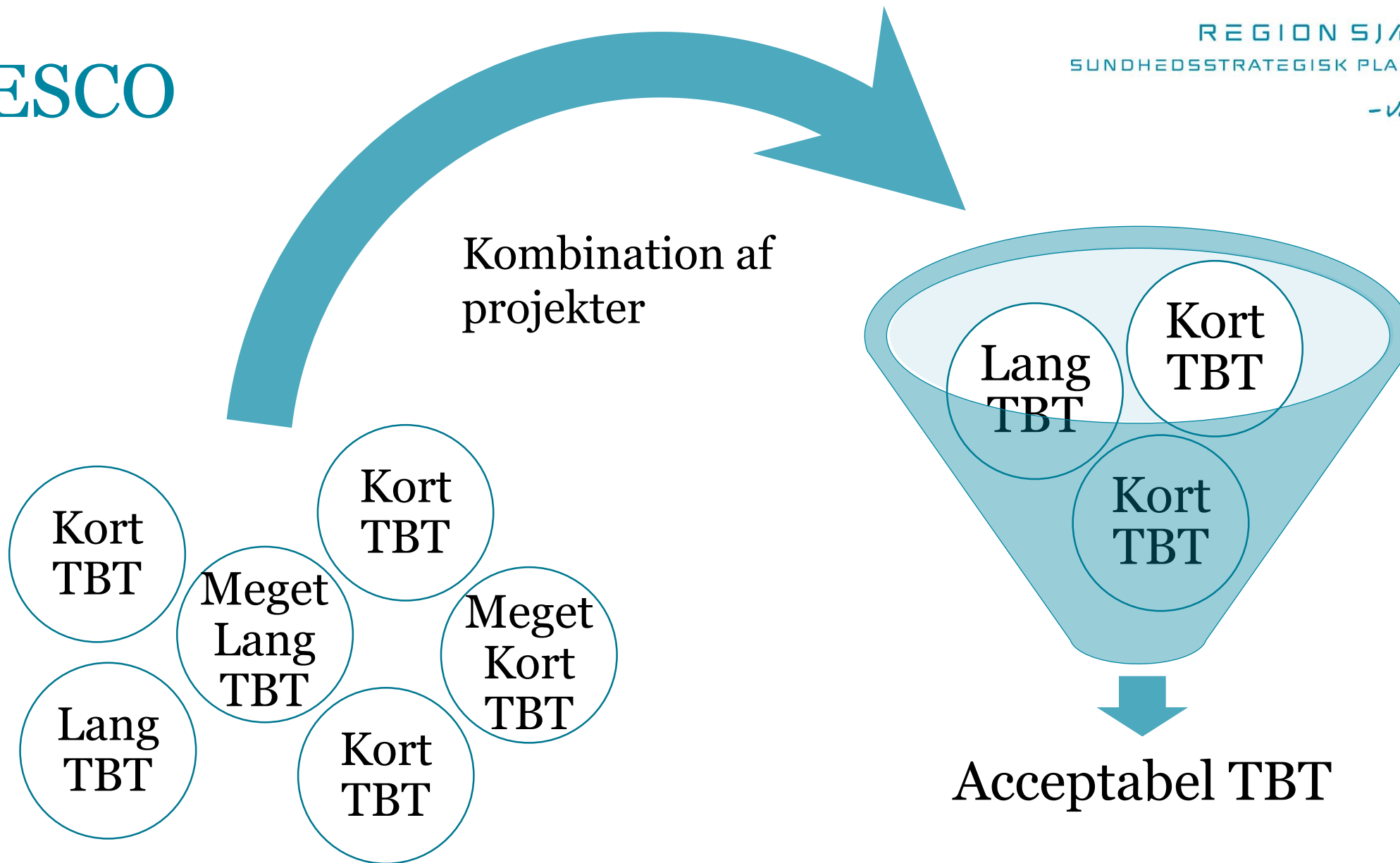
- Siemens
- 3 sygehuse

**Delaftale
2**

- Kemp & Lauritzen
- 4 sygehuse

ESCO

Sådan så det ud i 2017

Prækvalifikation
Januar 2017

Tilbudsfase
Feb. – Maj 2017

Analysefase
Marts 2017
– Feb. 2018

Udførelsesfase
fra marts 2018

Sådan ser det ud i 2022

Prækvalifikation
Januar 2017

Tilbudsfase
Feb. – Maj 2017

Analysefase
Marts 2017
– Juli 2019

Entreprisefase
Juli 2019
– Sept. 2022

Garantifase
Fra
Oktober 2022

Sådan ser det ud i 2022

Prækvalifikation
Januar 2017

Tilbudsfase
Feb. – Maj 2017

Analysefase
Marts 2017
– Juli 2019

Entreprisefase
Juli 2019
– Sept. 2022

Garantifase
Fra
Oktober 2022

Og det er her, vi skal begynde at
betale tilbage ved at afdrage til
KommuneLeasing.

Tilbagebetaling
Oktober 2022
- Sept. 2042

ESCO

Indgåede leasingaftaler

Aftale	Nummer	Dæknings- område	Indgået leasingaftale	Justering af leasingaftale	Justeret leasingaftale
Tillæg 1	A43391	NSR Slagelse	59.000.000	-9.000.000	50.000.000
Tillæg 2	A43392	NSR Næstved	40.000.000	10.000.000	50.000.000
Tillæg 3	A43393	NSR Ringsted	21.000.000	-11.000.000	10.000.000
Tillæg 4	A43770	Nykøbing Falster	21.000.000	1.000.000	22.000.000
Tillæg 5	A44298	SUH Køge	46.000.000	0	46.000.000
Tillæg 8	A49275	SUH Køge 2		3.000.000	3.000.000
Tillæg 6	A44302	SUH Roskilde	49.000.000	17.000.000	66.000.000
Tillæg 7	A48802	HOS	14.000.000	0	14.000.000
Sum			250.000.000	11.000.000	261.000.000

ESCO Leasingaftaler

- Det enkelte projekt gøres op, og der indgås en selvstændig tilbagebetalingsaftale, når projektet er færdigt.
- På baggrund af en skønnet scrapværdi og en ønsket løbetid beregnes afdragene af KommuneLeasing.

ESCO

Aconto fakturering

Projektering godkendt	10%
Fremdrift Aconto	70%
Aflevering godkendt og mangler udbedret	10%
D&V godkendt.	10%
Sum	100%

Bæredygtige bygninger

<100
mio. kr.

• Energiscreening

>100
mio. kr.

• DGNB Certificering

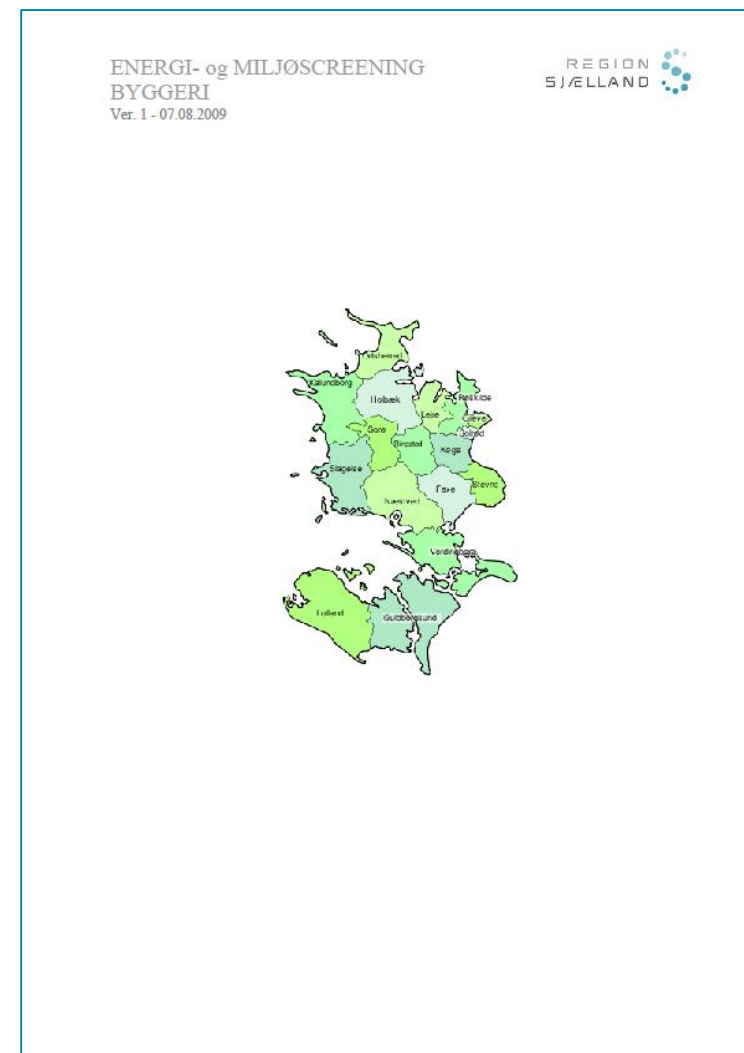
Energi- og Miljøscreening

Indført i 2009 og revideret i 2011.

Alle byggeprojekter hvad enten det er om-, tilbygninger eller nybyggeri, skal allerede på projektstadiet gennemgås grundigt med fokus på energi- og ressourceforbruget i udførelsesfasen såvel som driftsfasen.

Ekstern rådgiver udarbejder et notat, som ud over energi- og miljøtiltag også indeholder de nødvendige totaløkonomiske betragtninger.

Rådgiver skal dokumentere erfaring med E&M-rigtigt byggeri.

Energi- og Miljøscreening

Energi- og Miljøscreening

Screening i praksis. Der er opstillet en række eksempler, hvor energi- og miljøbesparelser vil eller kan være oplagte. Listen er ikke komplet, da den altid vil kunne suppleres eller reduceres afhængig af kompleksiteten i det pågældende byggeri.

Der er i opgørelsen og i checklisten, der skal anvendes i praksis (se bilag 1), taget udgangspunkt i SfB-systemet.

Listen bør ved næste opdatering suppleres med noget om bygningernes og installationernes fleksibilitet med henblik på fremtidige ombygninger og logistik

Energi- og Miljøscreening

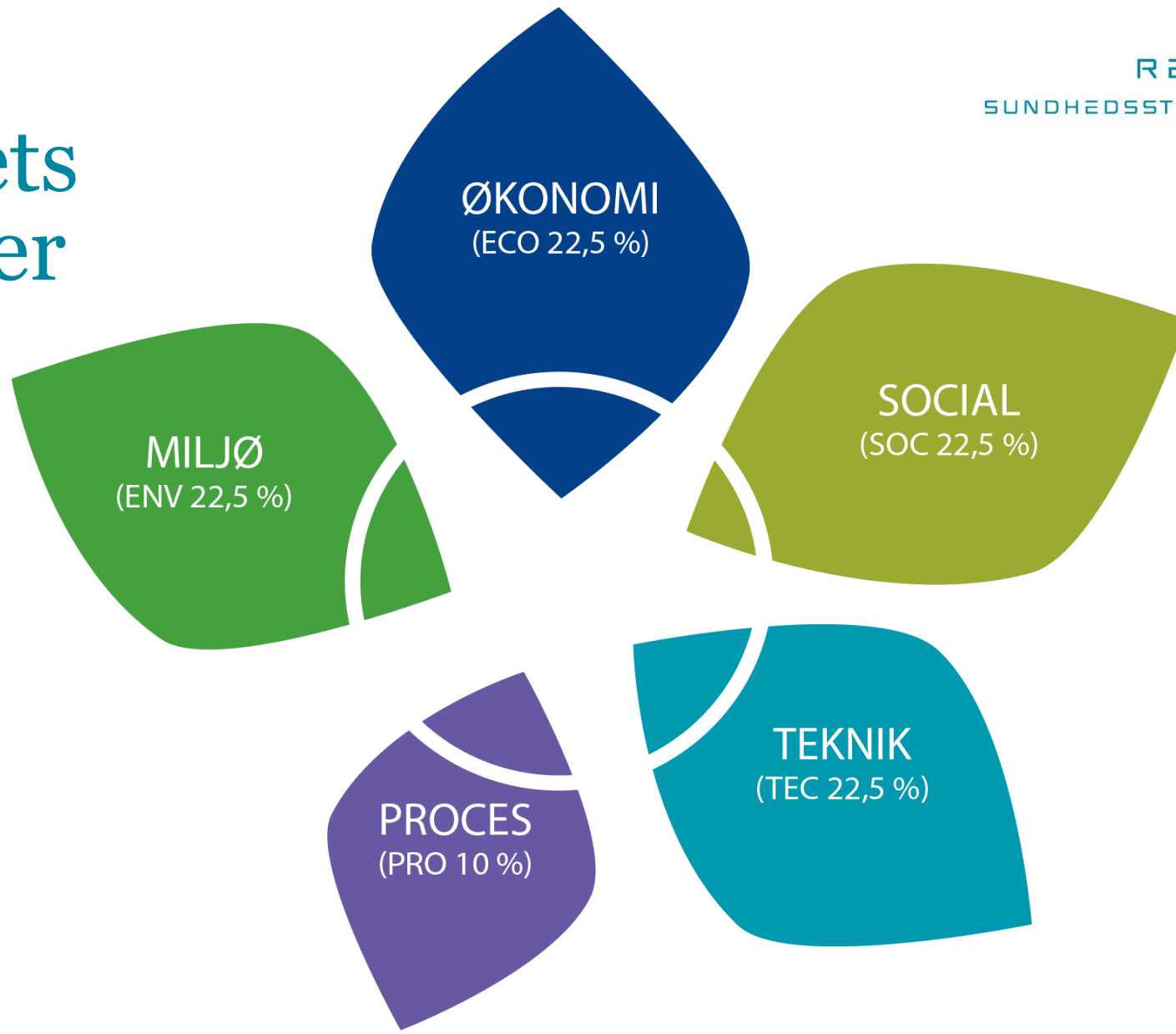
Checkliste Energi- og Miljø ved Byggeri:

Ver. 1 - 07.08.2009

(Baseret på SfB-system - Udfyld felter til højre + vedlæg evt. notat)

	Energitiltag (Ja/Nej/?)	Miljøtiltag (Ja/Nej/?)	Bemærkninger (Hvilke tiltag er med og hvilke tiltag bør med)
(1) Bygningsbasis:			
Alment			
(10) Terræn			
(11) Fri			
(12) Fundamenter			
(13) Terrændæk			
(14) Fri			
(15) Fri			
(16) Fri			
(17) Fri			
(18) Øvrig Bygning			
(2) Primære bygningsdele			

DGNB systemets kvaliteter

Grafik: DK-GBC

DGNB og verdensmålene

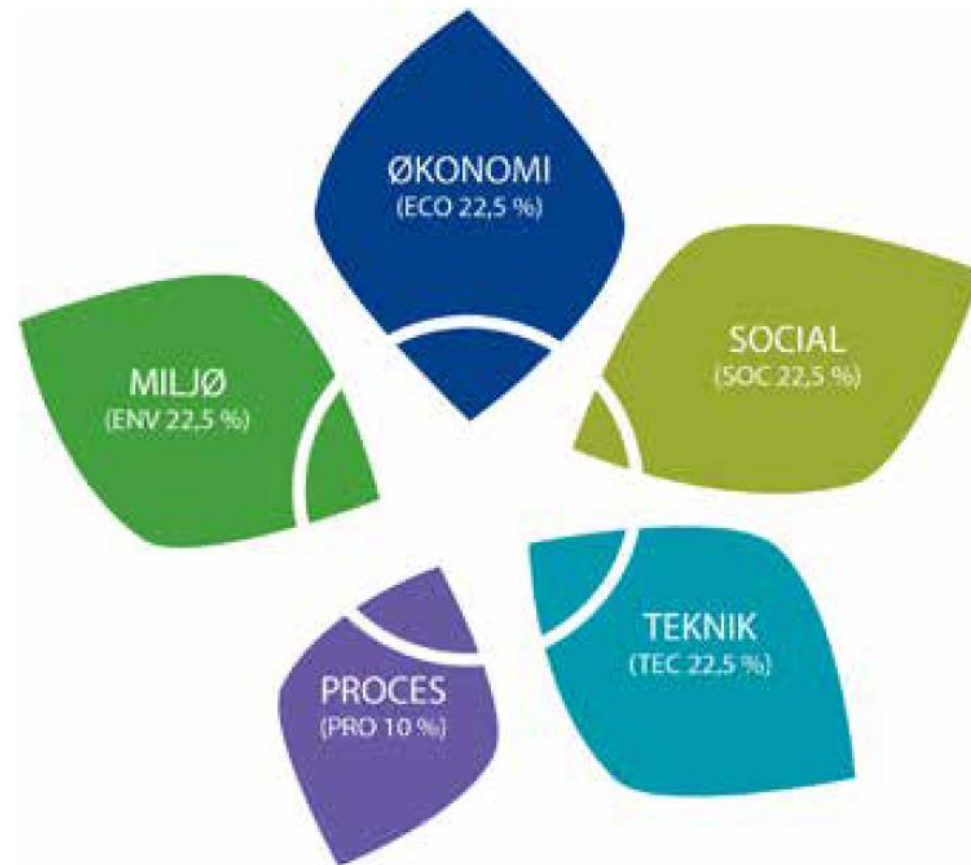
- DGNB for bygninger består af 40 kriterier.
- DGNB har et helhedsorienteret syn på bæredygtighed. De økonomiske parametre vægtes på lige vilkår med de øvrige kriterier.
- DGNB bidrager med 14 af de 17 verdensmål.
- Denne pjece kan bestilles hos GBC.

DGNB og verdensmålene

FNs 17 verdensmål

DGNB systemets kvaliteter

Grafik: DK-GBC

DGNB og verdensmålene

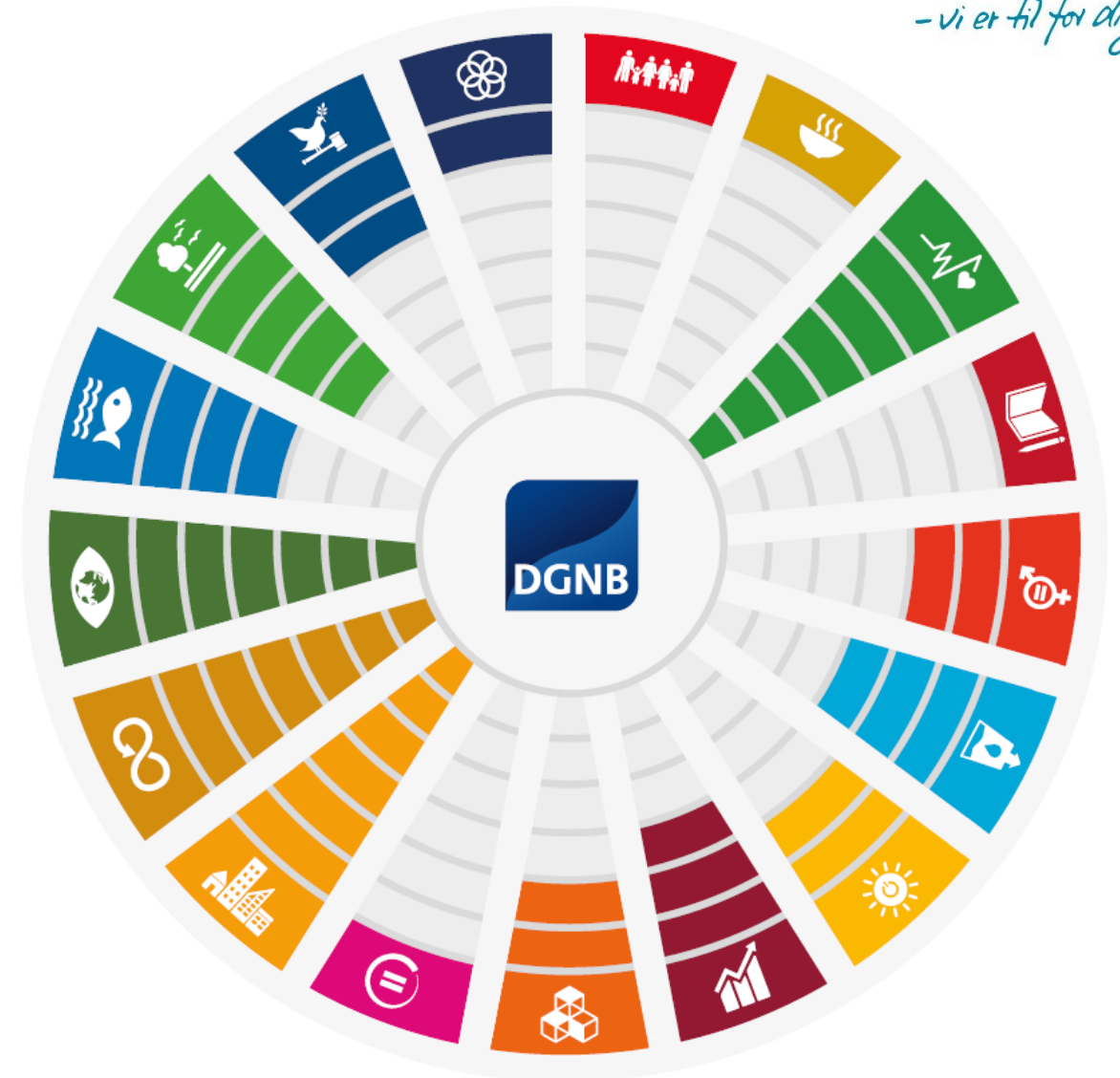
Her ses, hvor mange DGNB-kriterier, der bidrager til et specifikt verdensmål.

En bjælke tæller for ét DGNB-kriterie, der relaterer til et delmål i verdensmålet.

Dvs. at der er 6 DGNB kriterier, der relaterer sig til verdensmål 3, 11, 12 og 13.

Det DGNB-kriterium, der bidrager bredest til verdensmålene, er ENV1.1, hvor der laves en livscyklusanalyse af byggeprojektets ressourceforbrug.

ENV1.1 bidrager både til verdensmål 3, 6, 12, 13, 14 og 15.

Verdensmålene i praksis Bygherreforeningen

Bygherremanifest

Dette manifest danner ramme for, hvordan professionelle bygherrer tager stilling til og implementerer FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i deres aktiviteter

Verdensmålene i praksis

Bygherreforeningen

- vi er til for dig

3 SUNDHED OG TRIVSEL

Bygherren skal varetage brugernes sikkerhed og sundhed samt komfort og trivsel. Gennem god planlægning skal bygherren forebygge negative sundhedseffekter af udførelsen og brugen af bygninger og anlæg i drift ved at fokusere på universelt design, sikkerhed, miljørigtige materialer, optimale indeklimaforhold og skabelse af gode rammer for tryghed og trivsel.

7 BÆREDYGTIG ENERGI

Bygherren skal i sine bygninger og anlæg bidrage til grøn omstilling gennem energieffektivisering, anvendelse og evt. produktion og lagring af vedvarende energi, samt valg af materialer, der er fremstillet energimæssigt bæredygtigt. Det kan ske gennem optimering af design, brugerinddragelse samt veltillægt drift af bygninger og anlæg – herunder hensyntagen til indlejret energi og livscyklus for de valgte løsninger, samt mulighederne for samspil med kollektive energisystemer.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Bygherren skal gennem sin arbejdsmiljøpolitik sikre, at rammerne for arbejdet udformes, så alt nedrivnings-, bygge- og anlægsarbejde kan gennemføres sikkert og sundhedsmæssigt ansvarligt og så nedslidning af medarbejderne undgås. Gennem ledelsesmæssigt fokus på godt arbejdsmiljø, samt ordnede løn- og arbejdsvilkår, opnås erfaringsmæssigt bedre produktivitet og ressourcenyttelse samt højere kvalitet i bygge- og anlægsarbejdet uanset produktionssted.

9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

Bygherren skal gennem sin økonomiske aktivitet bidrage positivt til, at der udvikles nye løsninger i bygge- og anlægsbranchen. Dette kan ske ved at efterspørge fremtidssikrede løsninger inden for byudvikling og tilhørende infrastruktur, bæredygtig produktion af materialer, genbrug/genanvendelse, herunder begrænsning af unødigt transport af materialer og restprodukter, samt ved at fremme anvendelsen af ny teknologi.

Bygherreforeningen har udvalgt disse 8 mål som de vigtigste, men de beskriver i manifestet, hvad bygherren forpligter sig til inden for hvert enkelt mål.

11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

Bygherren skal med sine bygninger og anlæg bidrage til bæredygtige rammer for menneskelig aktivitet og biodiversitet og samtidig bidrage til en positiv by- og landskabsudvikling. Det kan ske gennem ansvarlig planlægning, optimering af eksisterende bygningsporteføljer, opførelse af bygninger og infrastruktur af høj teknisk og arkitektonisk kvalitet, ansvarlig bruger- og borgerinddragelse samt gennem at skabe rammer for trygge og inkluderende fællesskaber med en høj grad af diversitet og hensyntagen til forskellige indkomstgruppers muligheder.

12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

Bygherren skal efterspørge bæredygtige, holdbare og byggbare løsninger, der baserer sig på mindst muligt ressourceforbrug og spild samt højest mulig regenerering. Vigtigt er også fokus på bygninger og anlægs design og livscyklus ift. adskillelse, genbrug/genanvendelse og bortskaffelse i et cirkulært økonomisk perspektiv. Ligeledes skal bygherren sikre sig ansvarlige produktionsforhold, bl.a. gennem krav til leverandører.

13 KLIMA-INDSATS

Bygherren skal gennem beslutninger og indkøb tage stilling til de klimarelaterede konsekvenser af sine bygge- og anlægsprojekter gennem hele deres livscyklus. Der skal vælges løsninger ud fra klimapåvirkning, herunder særligt udledning af drivhusgasser, samt løsninger, der sikrer modstandsdygtighed overfor klimaforandringer. Dette kan ske ved at efterspørge arkitektur og fysiske rammer, der fremmer hensigtsmæssig drifts- og brugeradfærd, har effektive belynings-, opvarmnings- og afvandsningsløsninger, og som spiller sammen med klimavenlig infrastruktur. Derudover kan der suppleres med krav til arbejdstilrettelæggelse i udførelsen, herunder logistik og transport.

17 PARTNERSKABER FOR HANDLING

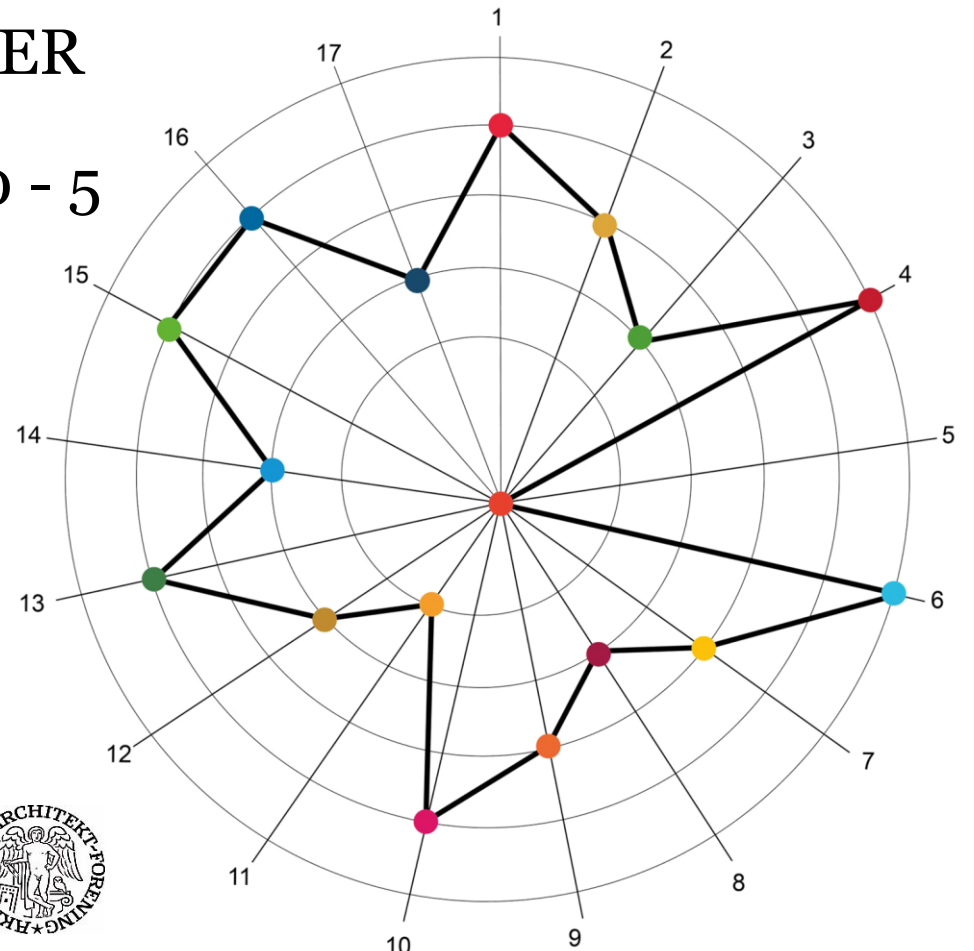
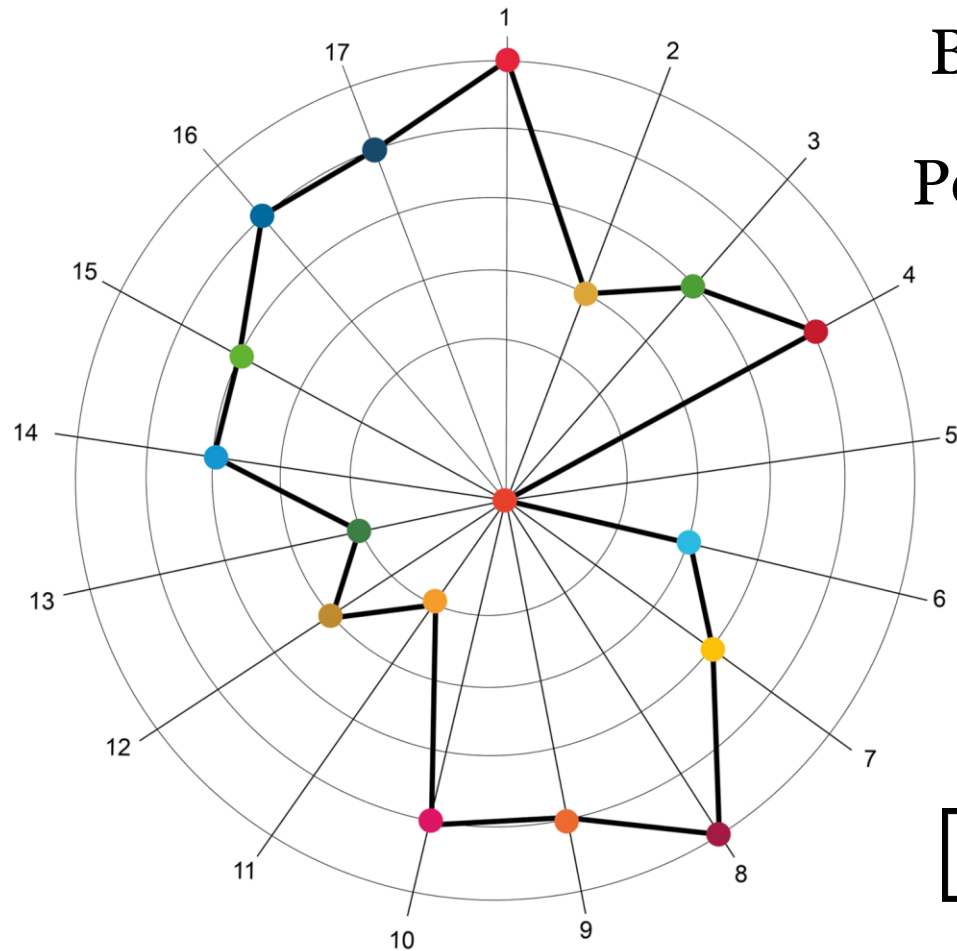
Bygherren skal gennem definition af egne målsætninger og gennem sine aktiviteter aktivt fremme samarbejde om opfyldelse af verdensmålene. Dette kan omfatte erfaringsudveksling med andre bygherrer og dialog med myndigheder og brancheorganisationer om udvikling af lovgivning og udbudsbetingelser. Men det omfatter især dialog og samarbejde med værdikæden om kravstillelse og den progression, der skal gøre markedets parter i stand til at opfylde kravene og målene - nu og i fremtiden.

Verdensmålene i praksis

Bygherreforeningen

VERDENSMÅLS- BAROMETER

Pointskala 0 - 5

BYGHERRE
FORENINGEN

REGION SJÆLLAND
SUNDHEDSSTRATEGISK PLANLÆGNING

- vi er til for dig

Netværksdage 2022

Bæredygtighed

Projekt Universitetshospital Køge
USK

Køge Sygehus 2015

- vi er til for dig

Sjællands Universitetshospital Køge 2025

Sjællands Universitetshospital Køge 2021

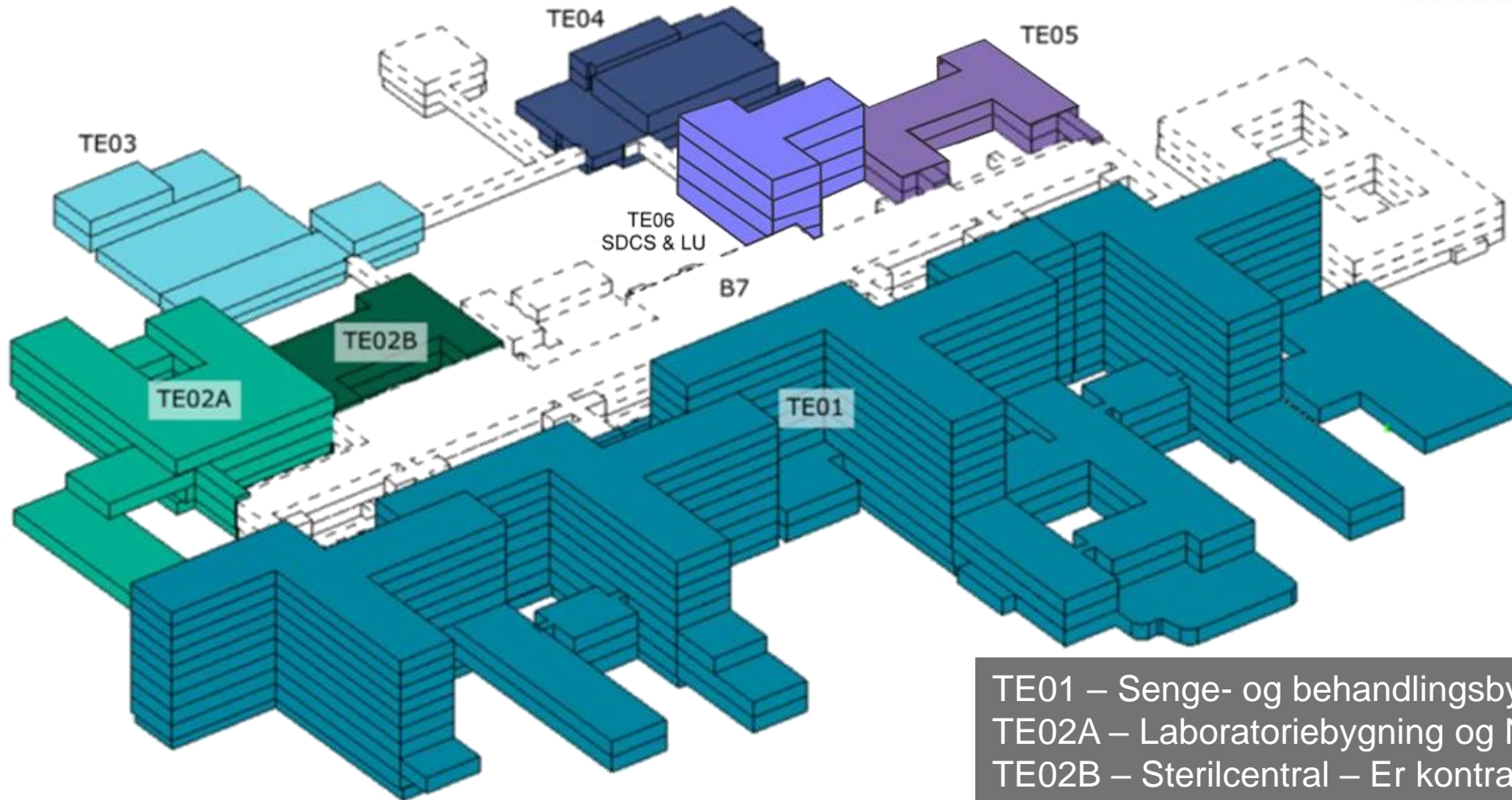

Areal:
Nybyggeri 143.750 m² brutto

Indhold:
Normalsenge: 719
Akutsenge: 70
Undersøgelsesrum: 158
Rum til kirurgiske indgreb: 41
Intensiv pladser: 38
Stråleterapirum (acceleratorer): 5
Fødegang
Billeddiagnostik
Akutafdeling
Laboratorier
Kontorer og mødelokaler

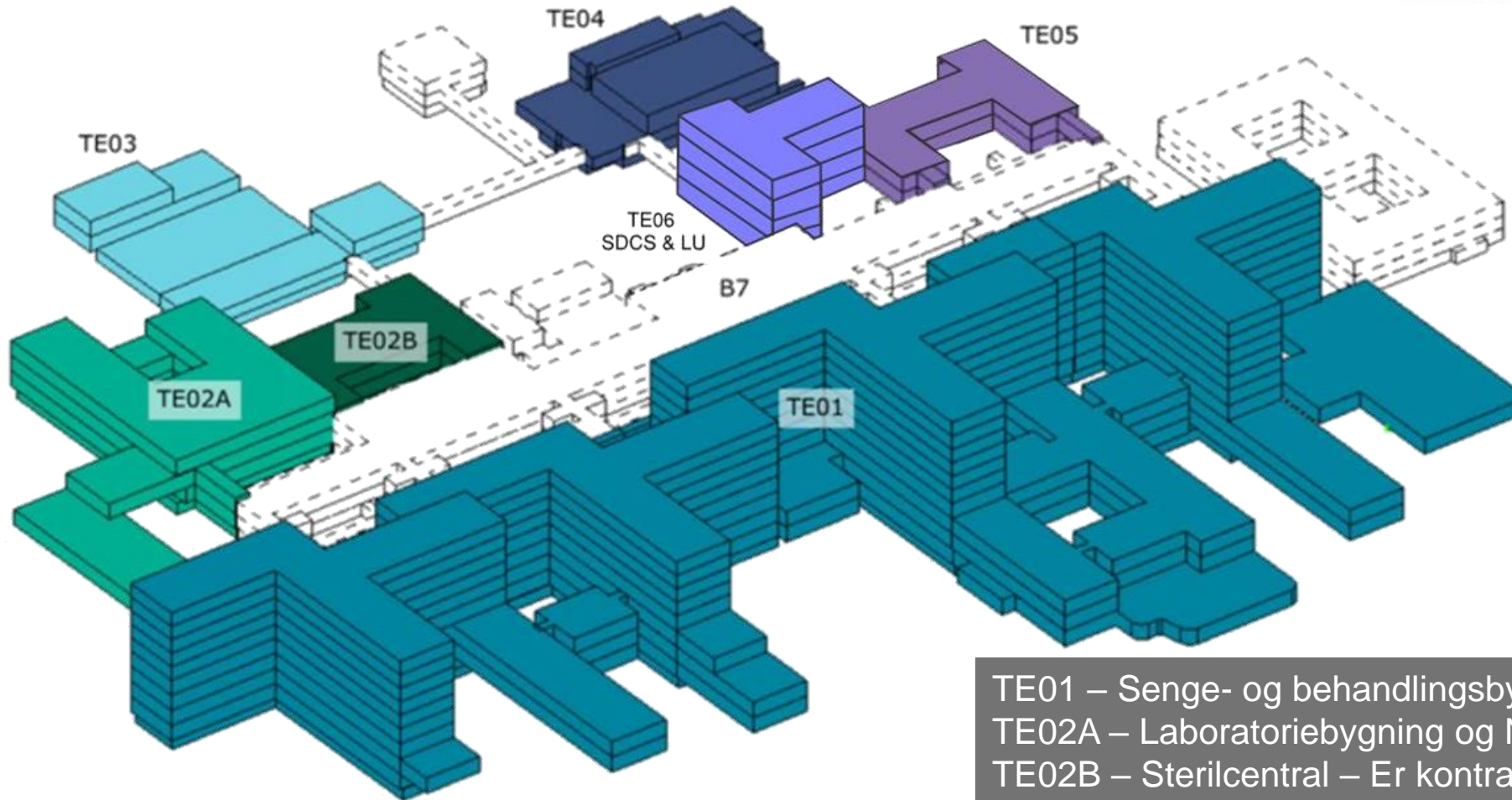

Udbud og byggeetaper

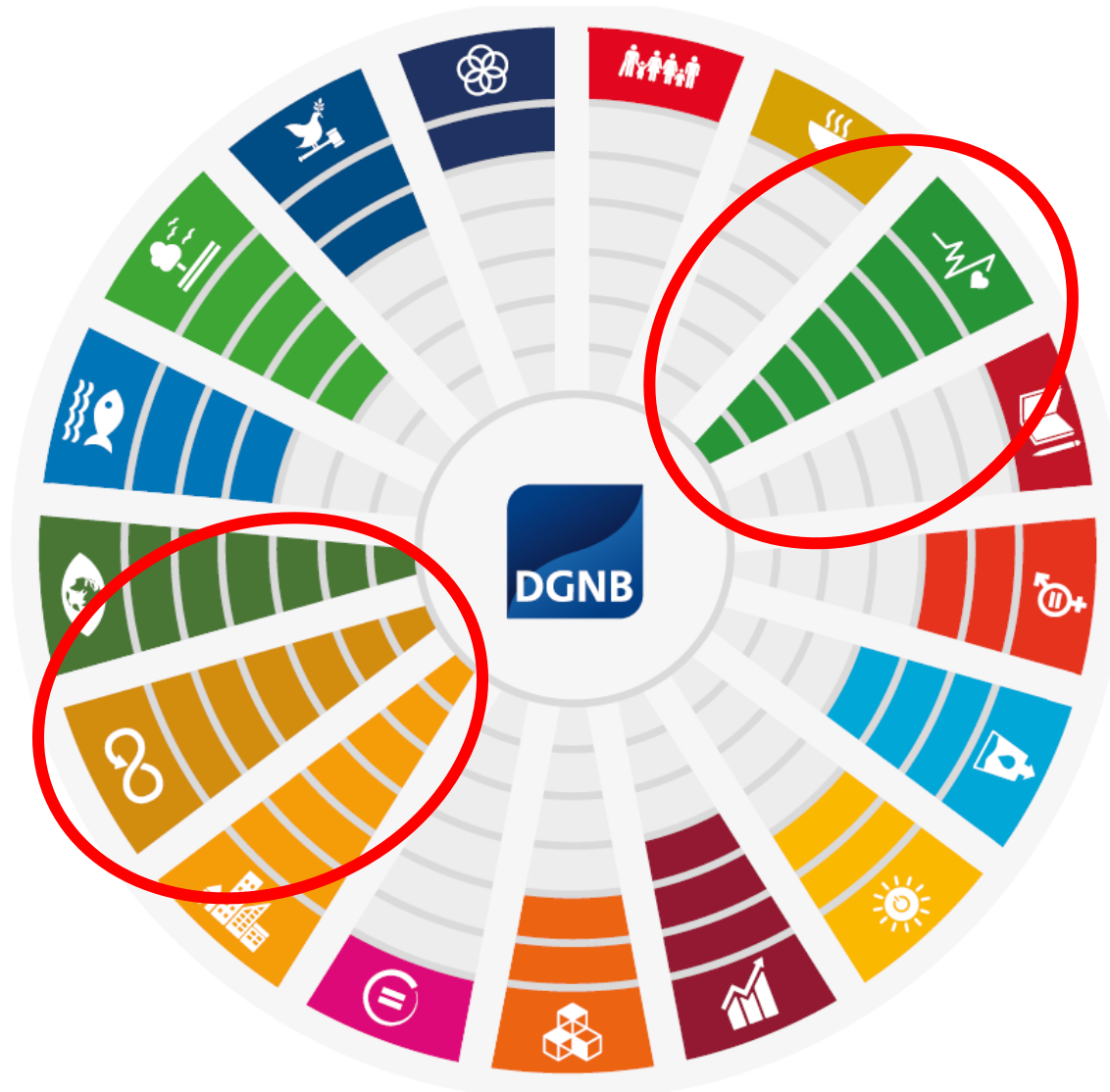
- TE01 – Senge- og behandlingsbygning - Udførelse pågår
- TE02A – Laboratoriebygning og NUK - Udførelse pågår
- TE02B – Sterilcentral – Er kontraheret og under projektering
- TE03 – Energicentral Nødstrøm og Køl - Ibrugtaget
- TE04 – Varemodtagelse og apoteksenhed - Udførelse pågår
- TE05 – Vidensbygning og administration - Ibrugtaget
- TE06 – SDCS og Lægeuddannelse - Under projektering

Udbud og byggetaper

- TE01 – Senge- og behandlingsbygning - Udførelse pågår
- TE02A – Laboratoriebygning og NUK - Udførelse pågår
- TE02B – Sterilcentral – Er kontraheret og under projektering
- TE03 – Energicentral Nødstrøm og Køl - Ibrugtaget
- TE04 – Varemodtagelse og apoteksenhed - Udførelse pågår
- TE05 – Vidensbygning og administration - Ibrugtaget
- TE06 – SDCS og Lægeuddannelse - Under projektering

DGNB og verdensmålene

DGNB Kriterie – PRO1.3 Komplexitet i planlægning – ex. FN 3 og 12

- Energikoncept, Vandkoncept, Optimering af dags- / kunstlys, Affaldskoncept, Måler- / overvågningskoncept, Bygningers fleksibilitet, Rengøringsvenligt og let at drifte / vedligeholde, LCA, LCC, Brandsikringskoncept og Klimasikring.

USK 2021

Netværksdage 24.-25.05.2022

Bæredygtighed

DGNB Kriterie – SOC1.2 Indendørs luftkvalitet – FN 3

- Ex. Luftskifte ud fra rummenes funktion, Sunde materialer med lav VOC.

DGNB ENV-kriterier – FN 3

- Ex. LCA, Drikkevandsforbrug, Spildevandsudledning, Effektiv arealanvendelse.

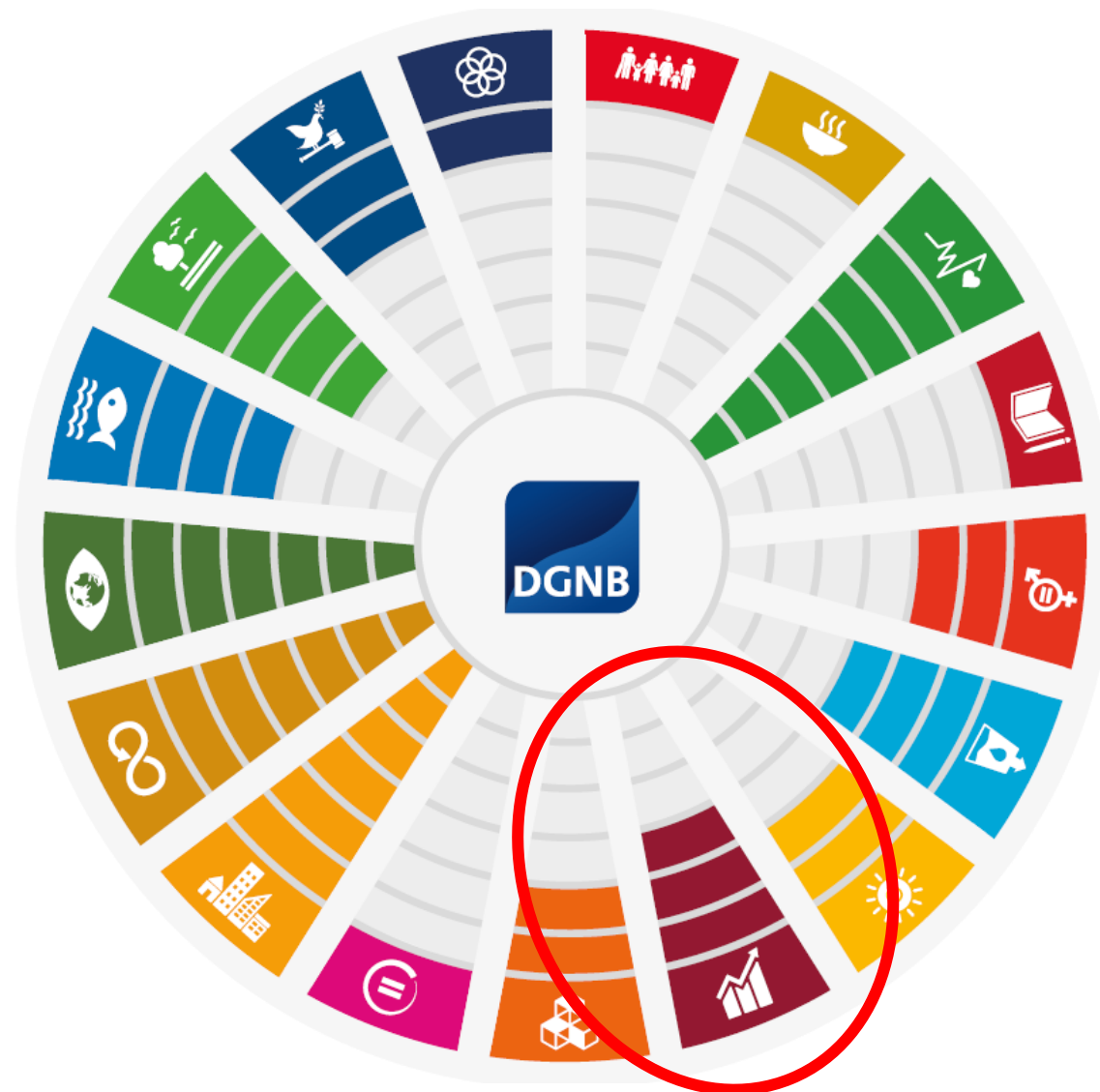

USK 2021

Netværksdage 24.-25.05.2022

Bæredygtighed

DGNB og verdensmålene

Grafik: DK-GBC

DGNB PRO-kriterier – FN 8

- Ex. Gode arbejdsforhold for håndværkere på byggepladsen, lavt støj- og støvniveau.

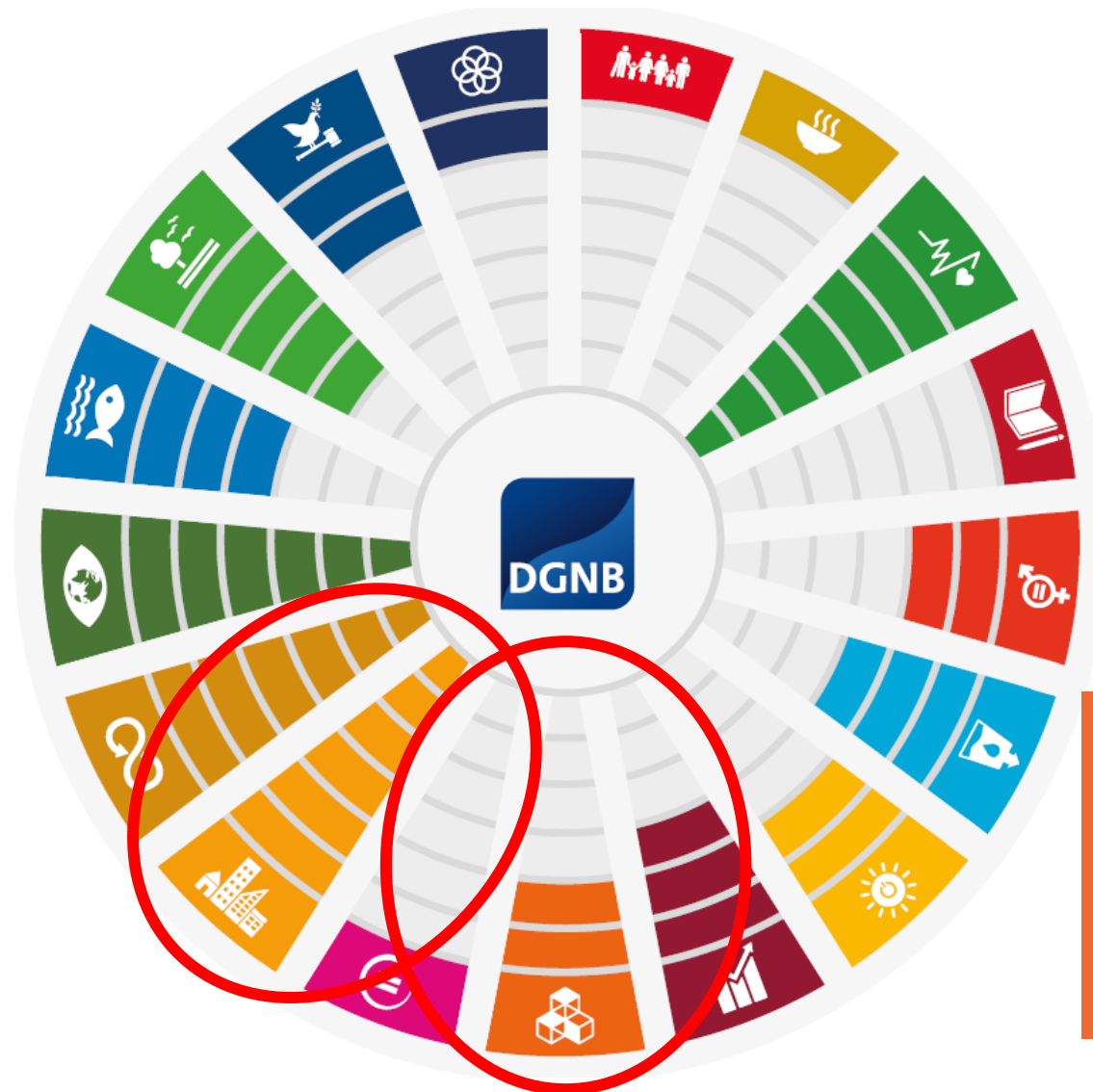
USK 2021

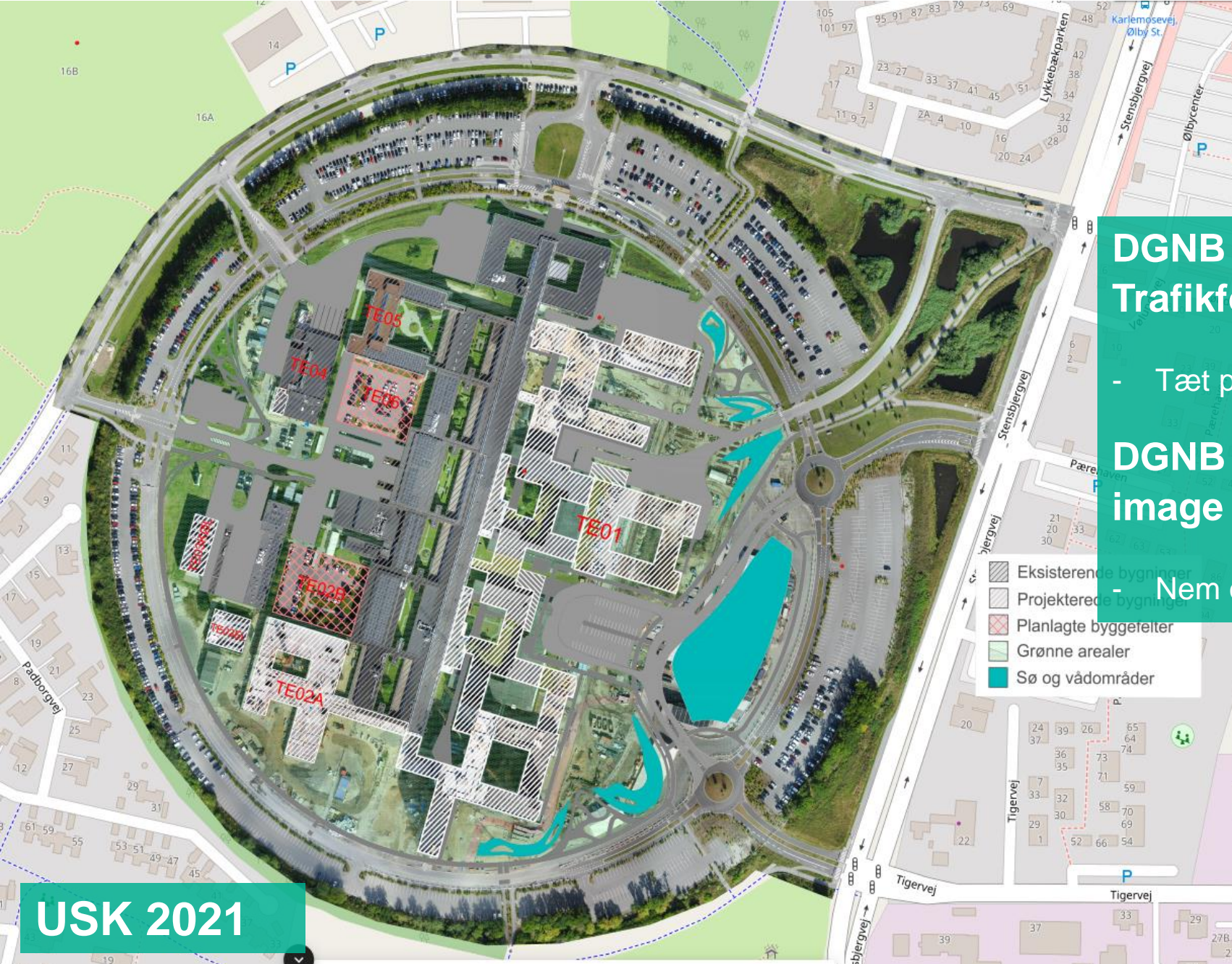
Netværksdage 24.-25.05.2022

Bæredygtighed

DGNB og verdensmålene

DGNB Kriterie – SITE1.3
Trafikforbindelser – FN 9

- Tæt på tog / bus og nem adgang for cyklister

DGNB Kriterie – SITE1.2 Områdets
image og tilstand – FN 11

- Nem og uhindret adgang for alle.

USK 2021

Bæredygtighed – DGNB

- Social kvalitet
- Miljømæssig kvalitet
- Økonomisk kvalitet
- Teknisk kvalitet
- Proceskvalitet

Den første bygning: 4.200 m²
Kontorer og mødelokaler
DGNB-Guld

Udførelse pågår

Udførelse pågår

Udførelse pågår

Udførelse pågår

Udførelse pågår

Udførelse pågår

